Laudáció Dr. Veres András szombathelyi megyéspüspökről

Elhangzott a Mindszenty Emlékérem átadása alkalmából,
az Országház felsőházi termében, 2011. május 21.

Őexcellenciája, Dr. Veres András, a szombathelyi egyházmegye XV. püspöke 1959. november 30-án született Csonka-Magyarország Szombathelytől legtávolabbi megyéjében, a szabolcsi Pócspetri községben. Szülőfalujának neve ma már jelkép: a kommunista egyház- és magyarüldözés szomorú jelképe, azonban hogy azzá válhatott, amögött e nevezetes falu tevékeny vallási élete, kiemelkedő egyházhűsége is ott van, amely bár egyfelől célponttá tette az üldözők szemében, másfelől azonban mintegy tucatnyi papi hivatás táptalaja lett a kommunista rendszer évtizedei alatt. A mélyen vallásos család, az az idő tájt még közösségként megnyilvánuló, egymást gyakran kalákában segítő rokonság és szülőfalu, a gyakori minisztrálás olyképpen formálta a fogékony gyermeklelket, hogy már ekkor föltámadt benne a papi szolgálat utáni vágy. Nagyon szépen vall minderről s egész eddigi életéről abban az interjúkötetben, amely Elmer István kérdéseire adott válaszait teszi közzé a Szent István Társulat gondozásában, s amelynek címe az a jánosi idézet, amelyet András püspök jelmondatául választott: *Elvitte őt Jézushoz.*

Középiskolát már a papi pálya vonzásában választott: a győri bencés gimnáziumba került. Két év katonai szolgálat következett, majd az egri szeminárium. Előbb itt, majd a budapesti Hittudományi Akadémián végezte teológiai tanulmányait. Elöljárói szándékának engedelmeskedve, 1983–1988 között a római Német-Magyar Kollégium növendékeként előbb a Pápai Gergely Egyetemen, majd az Alfonsiana Egyetemen tanult, utóbbin morálteológiából licenciátust szerzett. 1989-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen doktorált. Mind tudományos, mind lelkipásztori érdeklődésében megmutatkozik az a bizonyára a gyermekkorban gyökerező társadalmi érzékenység, népszeretet és realitásérzék, amely a legégetőbb, legidőszerűbb és leglényegibb problémák felismerésére, értelmezésére, a megoldások keresésére indítja. Számomra ezt tanúsítja a családpasztoráció iránti figyelme, licencia-dolgozatának témája *(A család szeretetközösség)* és doktori disszertációjának tárgya *(A család Istentől rendelt közösség)* is.

Pappá 1986. augusztus 2-án, Nyíregyházán szentelték. 1988–1990-ig Mezőkövesden, káplánként végzett lelkipásztori munkát. 1990 és 1996 között az Egri Papnevelő Intézet teológiai tanára és prefektusa, 1994–1996-ig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának docense, 1996–1998 között a Római Pápai Magyar Intézet rektora volt. Minden bizonnyal tanári éveinek hozadéka az interneten is olvasható erkölcsteológiai műve, amely nemcsak a témakör mély ismeretéről, hanem oldott, jól érthető tárgyalásmódról is tanúskodik.

1998-ban hazahívták Rómából, mert ismét újabb fajta feladatkör várt reá: nyolc éven keresztül, 2006-ig a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkáraként tevékenykedett. Azt hiszem, sokan voltunk, akik először ebben az időszakban figyelhettünk föl munkájára, hiszen gyakran szerepelt a médiában, mintegy a katolikus hierarchia arcaként, afféle igazi, modern médiapüspökként, aki adottságainak és képességeinek, kommunikációs technikájának és széleskörű felkészültségének birtokában, jó néhány éles helyzetben állt ki sikeresen a hívő emberek igazának védelmében. Az egyéniségében szereplései során kétségtelenül megmutatkozó karizma, az erő, a szeretet és a józanság kisugárzása együtt jelentkezett a szilárd egyház- és nemzethűséggel, az igazság feltétel nélküli képviseletével, olyan főpapi arculatot rajzolva meg, amely a figyelmes szemlélőben, úgy gondolom, nem is olyan távoli allúzióként, már akkoriban felidézhette Csehimindszent nagy fiának jellemképletét.

Főtisztelendő Püspök Atya, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! A Mindszenty Társaság munkamegosztásában ezúttal nekem jutott a laudáció megtisztelő és örömteli föladata, noha ennek igényeim szerinti méltó megvalósításához tájékozottságomat nem érzem elégségesnek. Egyfajta helyzeti előnyben vagyok azonban talán akkor, amikor Püspök Atya szolgálatának következő, s ma is tartó stádiumához, a szombathelyi püspökséghez érkezik mondandóm útvonala. 1999-ben címzetes püspök lett, majd két hónap múlva, 2000. Vízkeresztjén II. János Pál pápa püspökké szentelte a Szent Péter-bazilikában. 2006. június 20-án pedig XVI. Benedek pápa szombathelyi püspökké nevezte ki. Beiktatása 2006. augusztus 5-én volt abban a szombathelyi Székesegyházban, amelyhez Mindszenty Józsefet is oly sok minden kötötte, 91 évvel korábban ehelyt volt fölszentelése is.

A beiktatása óta eltelt közel öt esztendőben András püspök nagy lendülettel dolgozott, munkájának számos eredményéről értesülhettek az egyházmegye érdeklődő hívei, illetve tapasztalhatták is azokat: a zarándoklatok szervezésétől, az egyházközségek átszervezéséig, a munkanélkülieket foglalkoztató ún. krízisprojekttől az egyházmegyei média megteremtéséig és tovább, és tovább. Rendszeresen bérmál, és amennyire más tennivalói engedik, részt vesz a lelkipásztori teendők ellátásában is, így például a gyóntatásban. Elődeitől némileg eltérően, gyakran és rutinosan szerepel a helyi nyilvánosságban. Új színt hozott azzal is, hogy csöppet sem fél elvszerűen hozzászólni a közélet vagy a kultúra egyik-másik kérdéséhez. Általában véve is, állásfoglalásait bátorság, következetesség és határozottság jellemzi, amely tulajdonságok közismerten jellemezték Mindszenty bíboros úr megnyilatkozásait is. Csöppet sem mond ennek ellent – éppen ellenkezőleg – az, amit személyesen tapasztalhattam akkor, amikor két évvel ezelőtt engedélyét kértem Mikes püspök életrajzának kiadásához. Arról van szó, hogy Püspök Atya, ha meggyőződésből fakadó érvekkel találkozik, s azok igazságát beláthatja, akkor képes korábbi döntésének megváltoztatására is. Úgy hiszem, ez szintén nagyon értékes, ám annál ritkább vezetői tulajdonság.

Végezetül, amikor tisztelettel megkérem Főtisztelendő Püspök urat, hogy szíveskedjék elfogadni tőlünk a Mindszenty Emlékérmet, Szabó Imrefia Béla szobrászművésznek, Társaságunk tagjának alkotását, egyszersmind kérem a Jóistent, hogy tartsa meg Püspök Atyát erőben, egészségben, hogy aktív részvételével valósulhasson meg immár nemcsak a szombathelyi egyházmegye, hanem az egész magyar egyház és egész nemzetünk olyannyira áhított megújulása!